

Sygn. akt IV KK 520/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **P. F. i S. S.**,

oskarżonych z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 189 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 2 lutego 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na korzyść oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 13 sierpnia 2018 r., sygn. akt II K (...),

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia wobec oskarżonych środka karnego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych (pkt II sentencji wyroku) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2018 r., sygn. akt II K (...), uznał P. F. i S. S. za winnych tego, że w dniu 11 grudnia 2016 roku w miejscowości W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu wraz z nieletnim, odnośnie do którego materiały zostały wyłączone do odrębnego postępowania, usiłowali zmusić Ł. S. do wejścia do bagażnika samochodu marki I.. nr rej. (...) poprzez wydanie mu polecenia wejścia do niego, lecz zamierzonego skutku nie osiągnęli z uwagi na postawę pokrzywdzonego, tj. występku z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k., za który – na mocy art. 189 § 1 k.k. z zw. z art. 14 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. w związku z art. 33 § 1 i 3 k.k. – wymierzono każdemu z nich karę po 100 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na 50 złotych.

Ponadto, na mocy art. 39 § 2b k.k., art. 41a § 1 i 4 k.k., Sąd Rejonowy orzekł wobec P. F. i S. S. środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego Ł. S. na odległość nie mniejszą niż 50 metrów, nie określając jednak czasu trwania tego środka karnego, zaś na mocy art. 46 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonych obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonego kwoty po 500 złotych od każdego z nich tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez którąkolwiek ze stron i uprawomocnił się w dniu 11 października 2018 r.

Pismem z dnia 26 listopada 2020 r. Prokurator Generalny wniósł kasację na korzyść oskarżonych, zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym określonym w art. 41a § 1 i 4 k.k. w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego.

Podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegającego na orzeczeniu wobec P. F. i S. S. środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego na odległość nie mniejszą niż 50 metrów, bez wskazania czasu obowiązywania tego zakazu, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. obliguje do jego orzeczenia na okres od roku do 15 lat.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 41a § 1 k.k. sąd może m.in. orzec zakaz zbliżania się do określonych osób w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego lub inne przestępstwo przeciwko wolności oraz w razie skazania za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, w tym zwłaszcza przemocy wobec osoby najbliższej. Orzekając zakaz zbliżania się do określonych osób, sąd wskazuje odległość od osób chronionych, którą skazany obowiązany jest zachować (art. 41a § 4 k.k.). Z kolei wg art. 43 § 1 k.k. zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b i 3 orzeka się w latach, od roku do lat 15.

Lektura sentencji zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości co do tego, że Sąd Rejonowy w W., orzekając wobec oskarżonych środków karny zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego – Ł. S., nie określił czasu trwania tego środka, co sprawia, że zakaz ten został ustanowiony bezterminowo. Dlatego też trafnie określono w kasacji jej kierunek – na korzyść oskarżonych. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, że skoro w wyroku nie określono czasu trwania środka karnego, to należy go zastosować w jak najkrótszym możliwym terminie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2017 r., III KK 307/17, LEX nr 2338018; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2015 r., III KK 299/15, LEX nr 1813440). Trafnie wskazuje autor kasacji, że nie jest możliwe konwalidowanie tego uchybienia w postępowaniu wykonawczym w trybie art. 13 § 1 k.k.w., skoro zgodnie z ustawą czas trwania środka karnego powinien zostać określony w wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 2018 r., III KK 437/18, LEX nr 2539896 i powołane tam orzecznictwo).

Zaniechanie Sądu stanowiło zatem rażącą obrazę art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., implikującą konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego. Sąd Rejonowy, ponownie rozpoznając sprawę w tym zakresie, będzie miał na uwadze powyższe rozważania i wyda orzeczenie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa materialnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

